

PRATARMĖ

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka kartu su Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Bibliotekinių-kystės ir informacijos mokslų institutu 2015 m. spalio 7 d. surengė mokslinę konferenciją, skirtą egodokumentinio paveldo tyrimams, aktualizavimui ir sklaidai. Egodokumentai suprantami kaip autobiografinė raštija pirmuoju asmeniu, kurios ryškiausi žanrai yra dienoraštis, atsiminimai, laiškai, atminimų albumai, o senojoje Lietuvoje – dar ir *silva rerum* tipo knygos. Konferencijoje veikė dvi sekcijos. Pirmoji buvo skirta bendrai teorinių, istorinių, savimonės raiškos raidos privačiosios raštijos problemų analizei ir galimiems sprendimams. Antroje sekcijoje buvo aptariamos daugiafunkčių egodokumentų, įvairiais aspektais susijusių su istoriniais ir etnografiniais Europos ir Lietuvos regionais, problemos, taip pat autobiografinė raštija, susijusi su Panevėžio regionu ir iš jo kilusiais žmonėmis („Panevėžio regionu“ vadinama teritorija, esanti Lietuvos Šiaurės rytuose). Pagal pranešimus parengtuose ir šiame *Bibliotheca Lituana* tome publikuojamuose moksliniuose ir apžvalginiuose straipsniuose nagrinėjami egodokumentikos kilmės, raidos, sąsajų su senųjų bibliotekų ir kitų atminties institucijų fondais bei privačiais rinkiniais klausimai; atskleidžiamas tarpdisciplinė prieiga prie egodokumentikos ir privačios raštijos tyrimų (istorijos, archyvistikos, bibliotekinkystės, muzeologijos, komunikacijos ir kt. mokslų atvejai); aptariami lituanistiniai egodokumentų telkiniai Lietuvos ir užsienio atminties institucijose, jų paieškos ir tyrimų ypatumai, taip pat egodokumentų viešinimo, publikavimo, leidybos problemos. Ypatingas dėmesys skiriamas Panevėžio regiono egodokumentikai, jos telkiniams, tyrimo bei identifikavimo problemoms, turinio bei tyrimų sąsajoms su tapatumu, vietos, šeimos bei giminės, emocijų istorijai.

Straipsnių rinkinyje skelbiami 8 moksliniai straipsniai, 6 apžvalgos, 1 šaltinio publikacija ir 2 recenzijos. Publikacijose ir rinkinyje siekiama pristatyti naujausius egodokumentinio paveldo tyrimus, autobiografinės raštijos, saugomos atminties institucijose, telkinius ir egodokumentus.

Straipsniai ir šaltinių publikacijos atrinktos ir susistemintos teminiu požiūriu, rinkinys yra tęstinis, svarbus lituanistikos tyrimų sklaidai ir populiarinimui, egodokumentikos studijoms. Atlikti tyrimai turėtų paskatinti spausdintinio ir rankraštinio paveldo lituanistines, tarpdalykines studijas, jų rezultatų sklaidą, tarpinstitucinį bendradarbiavimą atliekant kitus panašius darbus. Rengiant ne tik mokslo bendruomenei, bet ir platesnei visuomenei skirtą knygą bendradarbiavo mokslo ir studijų bei viešojo sektoriaus (bibliotekų, muziejų) atstovai.

Arvydas Pacevičius